

Regeringskansliet
(Näringsdepartementet)
103 33 Stockholm

Remiss: Taxi och samåkning- i dag, i morgon och i övermorgon (SOU 2016:86)

Av utredningsdirektiven framgår att det primära syftet med utredningen är att ge Skatteverket bättre möjligheter att bedriva skattekontroll av taxiverksamhet. Juridiska fakultetsnämnden delar utredarens uppfattning att de föreslagna åtgärderna sannolikt leder till en bättre skattekontroll av verksamheten. Samtidigt beklagar fakultetsnämnden att utredningsdirektiven inte fått ett bredare uppdrag när det gäller översynen av hur taxiverksamheten organiseras i Sverige.

Av utredningen framgår att avregleringen av taxiverksamheten har lett till en överetablering i storstäderna. Lönsamheten i branschen är mycket låg, något som i sig sannolikt har bidragit till ett ökat skattefusk och användningen av svart arbetskraft. Avregleringen verkar däremot inte ha lett till någon ökad konkurrens avseende priser för taxiresor i storstäderna. Detta kan sammanhålla med att taximarknaden förvandlats från att ha varit en reglerad marknad till att bli en oligopolmarknad där den stora andelen taxiåkerier tvingas ansluta sig till vissa beställningscentraler. Till exempel behärskas marknaden i Stockholm av tre stora aktörer: Taxi Stockholm, Sverige Taxi och Taxi Kurir. Marknaden beskrivs av vissa som ett ”pyramidspel” där de stora vinsterna görs i beställningscentralerna genom att dessa tar ut höga avgifter för anslutningen av bilar. De ökade kostnaderna för anslutningen har taxiåkerierna kompenserat genom att försämma arbetsvillkoren för taxichaufförerna. De flesta chaufförer har idag betydligt längre arbetstider än tidigare. Fasta löner har omvandlats till provisionslöner. Många chaufförer omfattas heller inte av något kollektivavtal och det finns tecken på att facklig verksamhet motarbetas i branschen.

I glesbygden synes däremot utvecklingen ha lett till att taxinäringen närmast uttraderats. Tillgången på taxitjänster framstår som dålig eller i vissa fall obefintlig. Det riskerar att leda till en utarmning av landsbygden samt en försämrad miljö. I glesbygd utgör taxitrafiken inte sällan ett komplement till kollektivtrafiken, inte minst gäller orter med låg turtäthet. Att tillgången till taxi saknas leder till att personer utan körkort, inte sällan yngre och äldre personer samt sjuka människor, får svårt att förflytta sig kvällstid och under helgerna. Vidare tvingas människor inte sällan att avstå från att utnyttja den

---

Juridiska fakultetsnämnden

befintliga kollektivtrafiken eftersom något alternativ till bilen inte finns med avseende på återresan.

Fakultetsnämnden anser att utredningens förslag inte är tillräckliga för att komma till rätta med de grundläggande problemen inom taxinäringen. Snarare kan förslaget om enklare utrustning som alternativ till taxametern i bilar som ansluter sig till en beställningscentral komma att bidra till att cementera den nuvarande oligopolmarknaden. Eftersom den utrustningen framstår som mycket billigare än att som så kallad friåkare installera en taxameter riskerar detta att leda till att beställningscentralerna får ett ännu större inflytande över marknaden än de redan har idag. Det gäller särskilt som beställningscentralerna även kommer att hantera betalningarna i framtiden.

Fakultetsnämnden förespråkar inte nödvändigtvis att marknaden borde återregleras, men en bredare översyn av hur marknaden i framtiden bör organiseras för att komma till rätta med konkurrensen i näringen, dåliga arbetsvillkor, tillgången till taxitjänster även i glesbygd och därmed sammanhängande frågor framstår som önskvärd. Genom de föreliggande förslagen åtgärdas vissa symptom, men de botar inte de grundläggande problemen i taxinäringen.

Fakultetsnämnden har inte några synpunkter avseende den tekniska utformningen av författningsförslagen annat än att dessa synes väl genomarbetade. Det sagda gäller även förslagen avseende samåkning.